

Osallistuminen Elinvoimaa kulttuurista -kehittämishjelmaan ja kulttuurikuntien verkostoon

Hyvinvointilautakunta 04.03.2025 § 37
165/00.04.01/2025

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori

Elinvoimaa kulttuurista -kuntaverkoston ja kehittämishjelman idea syntyi kesän 2024 asiantuntijaseminaarissa Mänttä-Vilppulassa. Sen tuloksena yhteiseksi tavoitteeksi nostettiin monivuotisen kansallisen hankekokonaisuuden rakentaminen suomalaisille kulttuurikunnille edistämään kulttuurin, tieteiden ja taiteiden vaikuttavuuden ja merkittävyyden vahvistamista paikkakunnilla sekä yhteistyöhön perustuvan uudenlaisen kasvu- ja kehitysdynamiikan luomista.

Eriyisesti esiin nostettiin pienten- ja keskisuurten kuntien nykyiset rahoitushaasteet sekä tarve kehittämisen tukemiseen. Kehittämishjelman sisältö suunniteltiin syksyn aikana kuntayhteistyöllä ja toteutusvuosiksi asetettiin 2025-2028. Tavoitteena on vahvistaa kulttuurisesti orientoituvien paikkakuntien palveluja, elinkeinotoimintaa ja kasvua edistäviä ekosysteemejä sekä keskinäistä verkottumista ja yhteistyötä. Samalla luodaan uudenlaista sisällöllisiä, sosiaalisia, yhteiskunnallisia, kulttuurisia, taloudellisia ja teknologisia sekä kaupunkikehittämisen innovaatioita. Toimintaan kytketään vahvasti luovien alojen sisältöpohjaista aineettoman arvонуonin tutkimusta, tietotaitoa ja TKI-suunnittelua.

Kulttuurikuntien kansallista kehittämishjelmaa ja verkostoitumista on valmistellut kuntatiimi: Mänttä-Vilppula, Pietarsaari, Raasepori ja Riihimäki. Ohjelman verkostoyhteistyössä on ollut mukana 15 kaupunkia ja kuntaa. Neuvotteluja verkoston toiminnasta, käynnistämisestä ja rahoittamisesta on käyty loppuvuoden ja tammi-helmikuun aikana.

Kehittämishjelmahankkeen rahoitusta on suunniteltu haettavaksi 31.3.2025 mennessä kansallisesta rakennerahastohausta (Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaamisen ESR+-rahoitushaku). Suunniteltu toteutusaika on 1.10.2025 – 30.9.2028 (36 kk). Kokonaisrahoituksen arvio hankekokonaisuudelle on n. 475 000 - 525 000 euroa, joka jakautuu rakennerahaston osuuteen enintään 80 % ja kuntien yhteiseen (kuntakohtaisesti jaettuun) omarahoitusosuuteen 20 %. Hankkeen toimintaa on tukemassa rahoituksellisesti myös Kuntaliitto.

Hankkeen valmistelun kuntaverkosto on esittänyt hankkeen koordinaativastuun jaettavaksi Mänttä-Vilppulan ja Raaseporin kesken. Merkittäväksi hankkeen osatoteuttajaksi on suunniteltu kuntakohtaisten elinvoimakehittämisen osalta Aalto-yliopistoa ja sen korkeakouluverkostoa.

Lieksan kaupunkia on pyydetty vireänä itäsuomalaisena kulttuurikaupunkina mukaan hankkeeseen. Lieksan omarahoituksen on laskettu olevan koko hankeajalle 3 500 euroa. Rahoittaja edellyttää hakemukseen kuntakohtaiset sitoumukset osallistumisesta.

Lieksassa on useita kulttuurimatkailun kohteita, musiikkifestivaaleja ja muita tapahtumia, joille olisi hyötyä taidekaupunkien verkoston toiminnasta. Luonto- ja kulttuurimatkailun yhteistyön tiivistäminen ja ohjelmalvelujen kehittäminen edellyttää eri toimijoiden laaja-alaista yhteistyötä.

Kaupungin omista kulttuurimatkailun kohteista esiin nousevat ensisijaisesti Pielisen museon ja Paaterin toiminnan ja markkinoinnin kehittäminen. Museon kehittämistavoitteita on esitelty hyvinvointilautakunnan 5.3.2024 käsittelemässä Pielisen museon markkinointisuunnitelmassa. Toimenpiteitä toteutetaan Elinvoimaa kulttuurista -kehittämishjelmassa yhteistyössä Pielisen museon ja kulttuuritoimen kesken.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää, että Lieksan kaupunki osallistuu Elinvoimaa kulttuurista -hankkeen verkostotyöhön ja kuntarahoitukseen 3 500 eurolla vuosina 2025-2028. Omarahoitusosuus maksetaan kulttuurin ja museon talousarviomäärärahoista.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti, että Lieksan kaupunki osallistuu Elinvoimaa kulttuurista -hankkeen verkostotyöhön ja kuntarahoitukseen 3 500 eurolla vuosina 2025-2028. Omarahoitusosuus maksetaan kulttuurin ja museon talousarviomäärärahoista.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi Kansalaisopiston rehtori Asko Saarelainen, p. 040 1044 111, sähköposti asko.saarelainen(at)lieksa.fi